

پایان نامه کارشناسی ارشد محیط زیست

تأثیر پارامترهای زیستگاهی بر جوامع پرندگان در مقیاس چشم انداز در منطقه چشم انداز در

منطقه شکار ممنوع کرکس

نام و نام خانوادگی دانشجو: سمیه خلیل آبادی

استاد راهنما:

دکتر محمود رضا همای - دکتر محمد کابلی

تاریخ دفاع: ۱۳۸۷

چکیده

درک فرایندهای تعیین کننده غنا و ترکیب گونه‌ای در لکه‌های زیستگاهی منزوی یکی از مهمترین مسائل مطرح در اکولوژی جمعیت و حفاظت می‌باشد و بویژه در حفاظت از گونه‌های جنگلی شایان اهمیت است. حیوانات احتمالاً تحت تاثیر ترکیبی از پارامترهای لکه و چشم انداز قرار می‌گیرند که در این میان پرندگان به واسطه نیاز به زیستگاههای وسیع داخلی به نظر می‌رسد که به این پارامترها حساستر باشند. منطقه حفاظت شده کرکس در استان اصفهان به لحاظ دارا بودن منابع آبی مطلوب و شرایط آب و هوایی مساعد از دیر باز لکه‌های جنگلی وسیع باغی گونه‌ای بالایی را که دارای شکل و اندازه متفاوت بوده و به لحاظ شرایط توپوگرافی خاص منطقه و کاربری اراضی موجود درجه‌ای از انزوا را دارا می‌باشند، در خود جای داده است. در این مطالعه تأثیر پارامترهای فیزیکی و ساختار پوشش گیاهی بر جوامع پرندگان در لکه‌های مزبور بررسی شده است. پارامترهای فیزیکی اندازه گیری شده در هر لکه شامل مساحت و شکل (نسبت محیط به مساحت) لکه و پارامترهای مورد بررسی در خصوص ساختار پوشش گیاهی شامل تنوع گونه‌های چوبی و تنوع اشکوب می‌باشند که تأثیرشان بر غنا و تنوع گونه‌ای پرندگان آزمون گردیده است. برای اندازه گیری مساحت، محیط و شکل لکه از تصاویر ماهواره‌ای بهره گرفته شده است. سرشماری پرندگان به روش ترانسکت خطی انجام شده است. ترکیب و اشکوب بندی پوشش گیاهی در پلاتهای ۱۰*۱۰ به فواصل ۲۰۰ متری در طول ترانسکتهای مذکور تعیین شده است. در مجموع ۱۷/۱ کیلومتر ترانسکت خطی در ۱۵ لکه جنگلی برای سرشماری پرندگان و پوشش گیاهی استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از آنالیزهای رگرسیون خطی و غیر خطی انجام گردید. نتایج این بررسی بیانگر تأثیر پذیری مثبت غنا و تنوع گونه‌ای پرندگان از مساحت لکه‌های درختزار و تاثیر پذیری منفی این

پارامترها از فاکتور شکل لکه می باشد. همچنین نتایج بدست آمده نشان می دهد که به دنبال افزایش پیچیدگی ساختار پوشش گیاهی غنای گونه ای پرندگان در لکه های درختزار افزایش می یابد. با توجه به موقعیت ویژه حفاظتی منطقه نتایج این بررسی می تواند در راستای مدیریت بهتر چشم انداز و حفاظت مطلوب تر تنوع گونه ای موجود در منطقه ثمربخش باشد.